

**Δημοσιεύθηκε στην Realnews 10/1/2016*

ΔΝΤ προς Βενιζέλο για PSI: Πολύ αργά, πολύ λίγο!

Του Δημήτρη Μάρδα

Υφυπουργού Εξωτερικών

«Η αναδιάρθρωση του χρέους, όταν ήρθε, έγινε συχνά πάρα πολύ αργά και ήταν πάρα πολύ λίγη». Αυτό έγραφε, εκτός των άλλων, σχετική έκθεση του ΔΝΤ τον Δεκέμβριο του 2015, (too late, too little σύμφωνα με τις λέξεις που χρησιμοποιήθηκαν στο κείμενο).

Αναλυτικότερα, η έκθεση σημειώνει ως προς την Ελλάδα ότι: «Όταν τελικά αποφασίστηκε η εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στο PSI, στην Ελλάδα το 2012, το κούρεμα αν και ήταν μεγάλο για τους πιστωτές σε σύγκριση με άλλες περιπτώσεις, την ίδια στιγμή είχαν αυξηθεί οι πιθανότητες για να αποδειχθεί ανεπαρκές σ' ό,τι αφορά στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους».

Αυτά προσπαθούσα να εξηγήσω στον κο Βενιζέλο στη Βουλή, όταν υποστήριζα ότι η καθαρή μείωση του χρέους, λόγω PSI και επαναγοράς των ομολόγων, ήταν της τάξης των 51,2 δις ευρώ, σύμφωνα με μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδας, και όχι των 138 δις ευρώ, αλλά μάταια!

Κάποιοι φίλοι, ανώνυμοι(!!!) του κ. Βενιζέλου, απάντησαν στις προαναφερθείσες θέσεις προτάσσοντας μια μεθοδολογία εν πολλοίς όμως εκτός θέματος. Οι «ανώνυμοι» λοιπόν του κου Βενιζέλου –παραβιάζοντας μέσω της ανωνυμίας τους, κάθε αρχή δεοντολογίας– επαναλαμβάνοντας τα όσα ο ίδιος προτάσσει στη Βουλή εδώ και καιρό, υποστηρίζουν σε γενικές γραμμές το successstory του κουρέματος. Υιοθετώντας το απαξιωτικό ύφος του πολιτικού τους μέντορα σημειώνουν ότι διαβάζουμε με λάθος τρόπο αν και καθηγητής οικονομικών(!!!) τα όσα έχουν γραφεί.

Βέβαια σε μια παράγραφο του κειμένου τους επιβεβαιώνουν, άθελα μάλλον, τις θέσεις μας, σημειώνοντας ότι:«κατά την περίοδο 2009-2015 το δημόσιο επιχορήγησε τα ασφαλιστικά ταμεία με 104,5 δις ευρώ, ποσό που **υπερβαίνει** κατά πολύ τη νομοθετημένη συμμετοχή του στη τριμερή του χρηματοδότηση». Αυτό παιδεύομαστε να κάνουμε σαφές εδώ και καιρό στον κο Βενιζέλο. Κούρεψαν ΠΑΣΟΚ-ΝΔ, μέσω του PSI, τα αποθεματικά των Ταμείων για να επιστρέψουν μέσω νέου δανεισμού του Δημοσίου, μέρος των χρημάτων που ψαλίδισαν (αυτό δείχνει με σαφήνεια η λέξη «υπερβαίνει»). Έτσι, οδηγηθήκαμε σε μια πραγματική μείωση του χρέους πολύ λιγότερη από την ονομαστική που επιδίωκαν. Τα προαναφερθέντα, επιβεβαιώνει με απόλυτη σαφήνεια και η πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ.

Κλείνοντας το ρέκβιεμ του μύθου του «επιτυχημένου» PSI, συμπερασματικά επισημαίνεται ότι πεισματικά οι «ανώνυμοι» του κου Βενιζέλου, όπως και ο ίδιος, με τον τρόπο της σκέψης τους, προσπαθούν να βρουν το δένδρο χάνοντας πλήρως το δάσος.

Για να δούμε όμως το δάσος, δηλαδή να καταλάβουμε το πραγματικό ρόλο του PSI, αρκεί ένα μόνο στοιχείο: το 2011 το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθε στο 171,3%, κατόπιν έπεσε στο 156,9% στο τέλος του 2012 (λόγω PSI), για να εκτιναχθεί αμέσως

πίσω στο 175% και 177,1% στο τέλος του 2013 και 2014 αντίστοιχα. Όταν συνυπολογιστεί πως σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο η χώρα βρίσκεται ήδη (ή κοντά) σε πρωτογενές πλεόνασμα, είναι άμεσα προφανές πως το λεγόμενο PSI υπήρξε απλά μια πρόσκαιρη αλλαγή της λογιστικής "απεικόνισης" του χρέους και όχι της ουσίας του μεγέθους του. Με άλλα λόγια, η λειτουργία του PSI για την Ελληνική οικονομία είναι αντίστοιχη με την αυτή ενός ταχυδακτυλουργού που βγάζει κουνέλια από το καπέλο.

Στο βάθος του όμως, το PSI υπήρξε κάτι πολύ περισσότερο. Ήταν μια επωφελής για κάποιους ξένους πιστωτές (αλλά όχι και για τη χώρα) πράξη εφόσον οδήγησε στην ανταλλαγή πλήρως απαξιωμένων ομολόγων Ελληνικού δικαίου με ισχυρά νέα ομόλογα θωρακισμένα πίσω από το αγγλικό δίκαιο. Σημειώνεται βέβαια, ότι η αστοχία της αποπληρωμής τους, έστω και ενός κουπονιού, θα ενεργοποιήσει βαρύτερες ρήτρες χρεοκοπίας εναντίων της χώρας. Δεν διασφάλισε δηλαδή η όλη διαδικασία την **αρχή της Εθνικής Κυριαρχίας**, η οποία έχει υιοθετηθεί από τον ΟΗΕ ως απαραίτητη αρχή σε οποιαδήποτε αναδιάρθρωση κρατικού χρέους.

Από την άλλη, δε διασφάλισε ούτε την **αρχή της βιωσιμότητας**, που απαγορεύει αναδιρθώσεις, όταν οι τελευταίες δεν παράγουν βιώσιμο χρέος. Η εν λόγω συζήτηση γίνεται ακόμα πιο ενδιαφέρουσα, ακόμη και σε δικαστικό επίπεδο, με την προσπάθεια ανεύρεσης ικανοποιητικών απαντήσεων στα κάτωθι ερωτήματα, που θα πρέπει να έχουν με κάποια ώρα από τους πρωταγωνιστές του PSI του 2012:

1. Ποια μέτρα ελήφθησαν για να αποτραπούν ή να αντιμετωπιστούν τυχονομικοί επενδυτές που απέφυγαν τη συμμετοχή στο PSI;
2. Πώς αντιμετωπίστηκε η περίπτωση τυχονομικών funds, που αγόρασαν τίτλους λίγο πριν το PSI σε τιμές πολύ χαμηλότερες της αξίας των τίτλων με τους οποίους αντηλλάγησαν ή που (ακόμα χειρότερα) αποφάσισαν να διακρατήσουν τους τίτλους μέχρι την βέβαια αποπληρωμή τους στο 100% στη λήξη;

Τέλος, εκείνο που θα ήταν πιο σημαντικό ίσως να εξηγήσουν οι «άνωνμοι» του κ. Βενιζέλου –όχι σε εμάς αλλά στον ελληνικό λαό– είναι το ακόλουθο: Πώς είναι δυνατόν ένα κούρεμα ίσο κατ' αυτούς «με περίπου 50% του ΑΕΠ του 2012» να μη μειώσει το χρέος στον ανάλογο βαθμό (δημόσιο χρέος: 2011, 356,0 δις ευρώ, 2012, 304,8 δις ευρώ(!), 2013, 319,2 δις ευρώ και 2014, 317,1 δις ευρώ) σε μια περίοδο που η οικονομία δε δημιουργεί σημαντικά ή καθόλου πρωτογενή ελλείμματα; Ποιοι τελικά κέρδισαν από το επίμαχο PSI;